

Til
Planutvalget Rauma kommune

Oslo 3. oktober 2017

Utsagn vedrørende forslag om anledning til å kreve betaling for egenbruk av Via Ferrata på Nesaksla

Norges Klatreforbund ønsker å uttale seg i anledning at Rauma kommunes planutvalg på onsdag skal behandle et forslag fra Norsk Tindesenter om at de skal kunne kreve betaling for bruk av anlegget fra brukere som går uten bruk av guide og med eget utstyr. Dette til tross for at det i byggesaken var en forutsetning at det kun skulle kreves betaling for leie av utstyr og bruk av guide.

Norges Klatreforbund har ved flere anledninger uttalt seg kritisk til den sterke økningen av Via Ferrata anlegg i Norge der vi har registrert at flere anlegg har blitt oppført uten forutgående byggesak i de respektive kommuner, samt at det blir krevd brukerbetaling – noe vi mener er et angrep på og uthuling av allemannsretten. Vi så derfor positivt på at Via Ferrataen på Nesaksla var et unntak fra dette med både byggesaksbehandling og klare forsikringer om at brukere med eget utstyr som går på egenhånd ikke skulle bli avkrevd betaling, samt at den ikke ville komme i konflikt med eksisterende klatreruter. Vi så derfor ikke noen grunn til å uttale oss underveis i planarbeidet da vi følte oss trygge på at de momentene vi har vært kritiske til i andre anlegg var godt ivare tatt på Nesaksla. Disse synspunktene ble også formidlet i en uttalelse fra arbeidsgruppa publisert i Utemagasinet og vedlagt som pdf:

<https://www.utemagasinet.no/Aktuelt/via-ferrata-svar> Vi fremhever følgende sitat fra brevet:

«Anlegget skal heller ikke innskrenke allemannsretten, da et av kriteriene for en eventuell godkjennelse fra Fylkesmann/kommune er at anlegget er et åpent tilbud til allmenheten.»

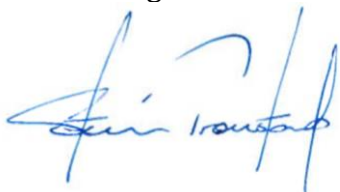
Vi registrerer derfor med stor forundring at Norsk Tindesenter har gjort helomvending rett etter åpning av anlegget. Foruten at vi føler oss ført bak lyset er vi bekymret for uthulingen av allemannsretten i frilufsloven. Vi registrerer at rådmannen har «under tvil» anbefalt at det kan kreves brukerbetaling. Vi mener frilufsloven er for viktig for samfunnet og folkehelsen til at den skal angripes og uthules «under tvil». Vi ønsker å fremheve tre momenter som vi mener er viktige i en slik prinsipiell sak

- § 14 i frilufsloven gir ikke hjemmel for å avgiftsbelegge skiløyper, stier e.l. Et norsk ord for via ferrata er «klatresti». Et via ferrata-anlegg er åpenbart et tiltak for å tilrettelegge for ferdsel i naturen. Hvor er den prinsipielle forskjellen mellom denne via ferrataen og andre stier i bratt terreng der det er tilrettelagt med trappetrinn, støttemurer, gelendertau og kjettinger til håndstøtte? Det finnes mange eksempler på stier i bratt terreng som er utstyrt med tekniske innretninger for sikkerhetens skyld (Bukkelægeret for å ta ett eksempel). Vi tillater oss å mene at via ferrata bare er mer av det samme.
- Frilufsloven hjemler ikke kommersiell drift. Vi mener at Tindesenterets drift av Romsdalsstigen har et klart kommersielt tilsnitt.

- Norsk Tindesenter argumenterer sin sak med at det kreves betaling i andre Via Ferrata anlegg i Norge. Som vi har påpekt tidligere, mener vi at denne innkrevingen av avgift i andre anlegg er ulovlig, da mange er satt opp uten foregående byggesaksbehandling og vurdering etter friluftslovens § 14 i de respektive kommuner. Således brukes andres ulovligheter som argument for å kreve brukerbetaling på Nesaksla.

Vi håper at planutvalget i Rauma kommune deler våre synspunkter og ikke endrer dagens ordning. Tindesenteret bør heller søke å etablere samme ordning som Via Ferrata Loen, der det er etablert en frivillig betalingsordning for egenbruk av anlegget.

Med vennlig hilsen

Stein Tronstad
President

Johanna Solberg
Generalsekretær